

Evidence-based handelen diëtetiek

E. Vanhauwaert^{1,3}, L. Verbeyst^{1,3}, M. Vanneste⁴, C. Matthys^{2,3}

1. UC Leuven-Limburg, Expertisecentrum Health Innovation, www.voeding.ucll.be

2. KU Leuven, Laboratorium voor Klinische en Experimentele Endocrinologie

3. Vlaamse Beroepsvereniging van Diëtisten (VBVD) Commissie Evidence-Based Diëtetiek

4. Cebam en Ebpracticenet

Artikel overgenomen uit de website van NICE voor voedings- en gezondheidsprofessionals

www.nice-info.be

1. Inleiding

Een goede zorgverlening vereist de toepassing van evidence-based practice of handelen (EBP). EBP brengt individuele professionele kennis en praktijkexpertise (pijler 1) samen met het beste externe bewijsmateriaal (evidentie) dat vanuit systematisch onderzoek beschikbaar is (pijler 2). Daarnaast houdt EBP ook rekening met concrete situaties, waarden en voorkeuren van patiënten (pijler 3) en met beschikbare middelen en dit in een bepaalde context (pijler 4). Op die manier komt men tot een gedeelde besluitvorming of 'shared decision making' (1,2). Met andere woorden: wetenschappelijke kennis wordt gecombineerd met de expertise van diëtisten en de

inbreng van patiënten zodat een interventie in de dagelijkse dieetpraktijk kan worden ontwikkeld op maat van de patiënt (figuur 1).

2. Evikey, het evidence-based netwerk in België

Evikey (www.evikey.be) is een netwerk dat expertisecentra, EBP actoren en gezondheidsactoren samenbrengt met als doel de kwaliteit van zorg te verbeteren in het belang van patiënten en zorgverleners. Dit gebeurt via de 'evidence-based practice' (EBP)-benadering. Zorgverleners uit elf disciplines maken deel uit van het netwerk: huisartsen, tandartsen, diëtisten, ergotherapeuten, verpleegkundigen, kinesitherapeuten, logopedisten, apothekers, podologen, psychologen en vroedvrouwen.

Evikey en zijn partners bieden training in EBP aan, ontwikkelen informatiemateriaal voor zorgverleners, evalueren de langetermijneffecten van hun aanpak en ontwikkelen strategieën om wetenschappelijke en medische kennis beter toegankelijk en toepasbaar te maken in de praktijk.

EBP diëtetiek geldt voor elk facet van het werk van de diëtist: zorg, gezondheidsbevordering, catering, productie.

De meerderheid van de diëtisten is overtuigd van het belang van EBP en geeft de voorkeur aan korte duidelijke richtlijnen met samenvattende kernboodschappen en de mogelijkheid om bijkomende informatie op te vragen. Bij voorkeur in de eigen taal en alles gebundeld op één platform.

Figuur 1: De vier pijlers van evidence-based practice (EBP) of handelen.

EBP-richtlijnen en Point-of-Care bronnen zijn voor diëtisten mee gebundeld op het platform www.ebpnet.be, het referentieplatform voor EBP voor alle Belgische zorgactoren. Het platform www.cdhlh.be geeft een ruime toegang tot diverse bronnen. Er is een specifiek pakket met bronnen toegankelijk voor diëtisten (SPIP diëtetiek).

3. De vijf stappen van evidence-based handelen

Binnen EBP wordt er gewerkt met een systematische aanpak in vijf stappen. Deze EBP-aanpak is geschikt voor alle zorgberoepen en voor elk facet van het werk van een diëtist (zorg, gezondheidsbevordering, catering, productie). Naargelang het vakdomein verschillen de te raadplegen bronnen. In dit artikel werd gefocust op klinische bronnen of interventies in een klinische setting.

3.1 EBP-Stap 1: (onderzoeks)vraag opstellen aan de hand van de PICO-methode

PICO is een hulpmiddel om een vraag in de praktijk te behandelen (tabel 1).

Afhankelijk van de databank moet je met Nederlandse, Engelse of eventueel Franse termen informatie zoeken.

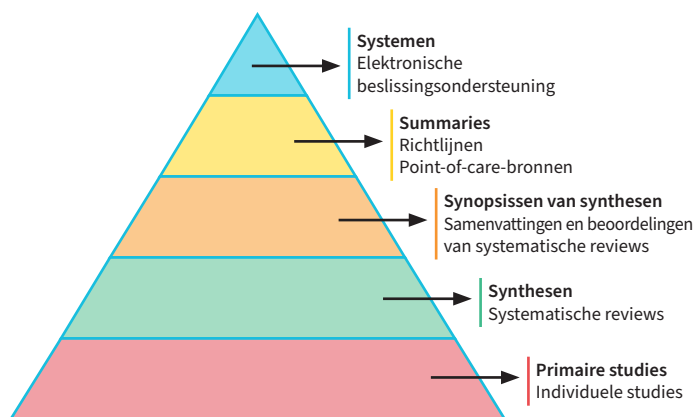
Voorbeeld (onderzoeks)vraag: Welke **voedingsaanbevelingen** (I) leiden tot **een verbetering van de voedingsstatus** (O) bij **volwassen personen met nierlijden stadium 4** (P). In de praktijk wordt bij het opzoeken in de bovenste lagen van de piramide vaak een PICO-light gebruikt met de P en/of de I.

	Omschrijving PICO	Voorbeeld	Tips
P	Patiënt (of de doelgroep) of probleem	Volwassen persoon met nierlijden stadium 4 of chronische nierinsufficiëntie stadium 4	Je kan uitzoomen met een gepaste koepelterm van de doelgroep en/of synoniemen formuleren
I	Interventie	Voedingsadvies of voedingsaanbevelingen of kernboodschappen voeding	Je kan de interventie afbakenen door in te zoomen met gepast vakjargon en/of synoniemen formuleren
C	Controle-interventie	/	Je definieert 'C' enkel als de vraag een vergelijking bevat. Vaak is er geen controle-interventie
O	Beschrijving van het beoogde effect (op de patiënt of het probleem), ook outcome of uitkomst genoemd	Voedingsstatus verbeteren	Je definieert het beoogde effect en/of de parameters en formuleert synoniemen

Tabel 1: (Onderzoeks)vraag opstellen aan de hand van de PICO-methode

3.2 EBP-Stap 2: systematisch informatie opzoeken

Nadat je in stap 1 je zoektermen hebt bepaald, ga je verder met het opzoeken conform de piramide van Haynes en ga je in verschillende databanken op een systematische manier je informatie opzoeken. De piramide van Haynes (figuur 2) helpt hierbij door bovenaan te beginnen zoeken in bronnen die reeds gebundeld zijn zoals richtlijnen en point-of care-bronnen (POC-bronnen). Als je hierin geen informatie terugvindt, daal dan af in de piramide naar steeds minder gebundelde bronnen en uiteindelijk primaire bronnen. In de dagelijkse diëtpraktijk raadplegen we vooral gebundelde bronnen aangezien deze al meer concreet advies geven voor de praktijk. Primaire bronnen raadplegen we minder in de diëtpraktijk. Ze geven vaak nog onvoldoende concrete aanbevelingen. In onderzoek zijn deze bronnen wel erg belangrijk.

© Cebam Digital Library for Health (CDLH) vzw

Figuur 2: Piramide van Haynes (kennispiramide)

Richtlijnen bevatten aanbevelingen, bedoeld om de patiëntenzorg te optimaliseren.

Point-of-care-bronnen (POC bronnen) bevatten gestructureerde en duidelijke informatie die snel toegankelijk is tijdens een consult met de patiënt.

Start in de praktijk de zoektocht bij systemen, nl. de Cebam Evidence Linker voor diëtisten. Op dit moment is deze evidence linker (www.evidencelinker.be) in ontwikkeling. Een eerste versie is beschikbaar (zie punt 4.2). Zoek vervolgens informatie op Ebpracticenet (www.ebpnet.be). Deze databank bevat richtlijnen en point-of-care-bronnen (POC-bronnen) die ontwikkeld zijn in België en reeds gevalideerd zijn. Indien ze uit het buitenland afkomstig zijn, zijn ze gecontextualiseerd naar België (met een aanduiding van contextualisatie). POC-bronnen zijn bronnen die kort en bondig de kernboodschappen bevatten en je direct kan raadplegen tijdens een consult met een patiënt.

Indien je op ebpnet geen antwoord vind op je vraag ga je naar www.cdih.be.

- Zoek andere richtlijnen of POC-bronnen dan op ebpnet, zoals in de databanken die in het CDH-platform gelinkt zijn: Dynamed, JBI en specifieke bronnen zoals ADA of ESPEN.
- Geen richtlijnen of POC-bronnen gevonden? Zoek dan verder naar systematische reviews (SR) of meta-analyses en/of kritische besprekingen ervan. Raadpleeg hiervoor via CDH Minerva (ook via www.minerva-ebp.be), Cochrane Library, JBI en TRIP database.
- Geen SR of kritische besprekingen gevonden? Ga pas dan verder op zoek naar primaire bronnen of individuele studies via PUB-MED en TRIP.

Op CDH kan je ook je eigen voorkeuren vastleggen op MyCDH zodat je snel bepaalde informatie kan raadplegen.

Tabel 2 bevat een overzicht van de voornaamste wetenschappelijke databanken en platformen met informatie omtrent voeding.

SECUNDAIR BEOORDEELDE BRONNEN	INTERPRETATIE OF ANALYSE VAN VERSCHILLENDE STUDIES OVER EEN BEPAALDE TOPIC
Systemen	Electronische beslissingsondersteuning voor de beste EBP via een geïntegreerd systeem waarbij wetenschappelijke evidentie automatisch kan worden gecombineerd met de gezondheidsinformatie van individuele patiënten.
Summaries	Richtlijnen en point-of-care-bronnen
Synopsissen van syntheses	Korte (1 tot 2 pagina's)n gestructureerde samenvattingen van en kritische beoordelingen van systematische reviews.
Syntheses	Systematische reviews (inclusief meta-analyses).
PRIMAIRE BRONNEN	DE BOUWSTENEN VAN KLINISCHE KENNIS EN DE HOGERLIGGENDE SECUNDAIRE EVIDENTIE
Individuele studies	bv. klinisch onderzoek (RCT's), observationeel onderzoek, casussen

OVERZICHT VOORNAAMSTE WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN VOOR EVIDENCE-BASED HANDELEN IN DE ZORG, ZIE TABEL 2.

TIP: CEBAM organiseert maandelijks gratis korte webinars over het gebruik van CDH, www.ebpnet.be voor diëtisten? Je kan je inschrijven via www.cebam.be/opleidingen/gratis-webinars (zie ook punt 5).

Referentie	Omschrijving	Extra info
Electronische beslissingsondersteuning		
Cebam Evidence Linker voor diëtisten www.evidencelinker.be	Koppelt evidence-based informatie aan een specifieke diagnose.	
Richtlijnen en point-of-care (POC)-bronnen		
Ebpracticenet www.ebpnet.be <i>Iedereen kan gratis via identiteitskaart of aanvraag van een paswoord inloggen.</i>	Platform bij uitstek voor evidence-based richtlijnen voor de eerstelijnszorg, allemaal gevalideerd en goedgekeurd door CEBAM (Centre of Evidence Based Medicine).	Belgische richtlijnen, buitenlandse richtlijnen die via contextanalyse voor België zijn aangepast en samenvattingen van systematische reviews.

Referentie	Omschrijving	Extra info
CDLH (CEBAM Digital Library for Health) www.cdlh.be <i>Iedereen die lid is van de VBVD kan gratis via identiteitskaart of aanvraag van een paswoord inloggen om bepaalde bronnen te raadplegen.</i>	CDLH is een springplank naar databanken met point-of-care-bronnen (www.ebpnet.be en Dynamed), klinische praktijkrichtlijnen (NHS, WHO, Domus Medica, RIZIV, Hoge Gezondheidsraad), systematische reviews (Cochrane Library), kritische artikelbesprekingen (MINERVA), bibliografische databanken (Ovid, Pubmed) en vaktijdschriften.	Belgische en buitenlandse richtlijnen
Dynamed Toegang via www.cdlh.be	Dynamed is een databank met reeds gebundelde informatie voor zorgverleners over uiteenlopende thema's. In het onderdeel management vind je richtlijnen en POC-informatie over niet-medicamenteuze behandelingen zoals voeding.	
Tripdatabase www.tripdatabase.com Ook toegang via www.cdlh.be <i>Gratis opzoeken, niet alle publicaties zijn beschikbaar via de gratis toegang.</i>	Richtlijnen en andere type bronnen zoeken uit de piramide van Haynes of kennispiramide. Bij elke gevonden referentie staat een icoonvorm van de piramide waardoor je snel kan zien welk type van informatie het betreft. Opzoeken kan met de PICO-tool.	Buitenlandse richtlijnen
PEN (Practice-based evidence in nutrition UK) www.pennutrition.com Ook toegang via www.cdlh.be	Een databank met richtlijnen maar ook pathways en praktijkmaterialen rond voeding en diëtetiek. Er worden per topic ook overzichten gegeven van buitenlandse bronnen.	Buitenlandse richtlijnen
International Guideline Library www.g-i-n.net <i>Opzoeken is gratis maar de toegang tot bepaalde richtlijnen is betalend.</i>	Een internationaal netwerk dat richtlijnontwikkeling en -implementatie ondersteunt. Via de G.I.N.-bibliotheek zijn richtlijnen ook internationaal toegankelijk.	Belgische en buitenlandse richtlijnen
Up-to-date www.uptodate.com <i>Gratis opzoeken, niet alle publicaties zijn beschikbaar via de gratis toegang.</i>	Geeft evidence-based klinische pathways, samenvattingen en aanbevelingen.	Buitenlandse EBP-richtlijnen
Dieetbehandelingsrichtlijnen Nederland www.dieetbehandelingsrichtlijnen.nl <i>Betalend, korting als lid van de VBVD.</i>	Een Nederlandse online-databank met een ruim aanbod aan EBP-bronnen rond de meest voorkomende diëten. In een samenwerkingsproject zijn 5 EBP-bronnen ontwikkeld en toegankelijk via www.ebpnet.be .	Buitenlandse EPB-bronnen (Nederland)

Referentie	Omschrijving	Extra info
ADA guidelines (American Diabetes Association)	Voorbeelden van specifieke richtlijnen voor klinische voeding (bv. allergie, parenterale en enterale voeding, diabetes).	Buitenlandse richtlijnen
ASPEN guidelines (American Society for Parenteral and Enteral Nutrition)		
BSACI allergy guidelines (British Society for Allergy and Clinical Immunology)		
EAACI allergy guidelines (European Academy of Allergy and Clinical Immunology)		
EAL (Evidence Analysis Center) www.eatrightpro.org Academy of Nutrition, USA		
ESPEN guidelines (European Society for Clinical Nutrition and Metabolism)		
Samenvattingen en beoordelingen van systematische reviews		
MINERVA www.minerva-ebp.be	Een tijdschrift voor Evidence-Based Medicine met kritische duiding van relevante publicaties uit de internationale literatuur.	Naast systematische reviews worden ook andere type studies kritisch besproken.
Systematische reviews (inclusief meta-analyses)		
Cochrane www.cochrane.org	Geeft een overzicht van samenvattingen om de keuze van aanpak in de gezondheidszorg te ondersteunen en biedt instrumenten aan om verschillende types van bronnen op kwaliteit te beoordelen.	Sinds 2018 worden er in het ‘Tijdschrift voor Voeding en Diëtetiek’ van de VBVD in samenwerking met CEBAM kort voedingsgerelateerde Cochranes beschreven.
Tripdatabase www.tripdatabase.com	Zie hoger	Check de icoonvorm van de kennispiramide bij de gevonden referenties om te weten of het gaat om een systematische review.
Individuele studies		
Pubmed www.pubmed.com	Wetenschappelijke databank	Inclusief systematische reviews en meta-analyses
Tripdatabase www.tripdatabase.com	Zie hoger	
Wetenschappelijke tijdschriften (peer reviewed)	bv. The Lancet, JAMA, BMJ, NEJM, AIM, Clinical Nutrition	

Tabel 2: Overzicht van de voornaamste wetenschappelijke bronnen en platformen voor evidence-based handelen omtrent voeding in de zorg.

© NURDIYANNA / Adobe Stock

3.3 EBP-stap 3: kwaliteit van de gevonden bronnen beoordelen

Alle bronnen gevonden via ebpracticenet, Dynamed, JBI moet je niet beoordelen op kwaliteit. Deze bronnen werden reeds beoordeeld door CEBAM. Voor de andere bronnen voer je een snelle screening uit. Is de bron door de snelle screening, vervolg dan met een verdiepende screening met de bijhorende checklist per type bron (3). Screen alle type bronnen op betrouwbaarheid, ook praktijkmateriaal.

Voer een snelle screening uit door volgende vijf vragen te beantwoorden:

- Vraag 1: Is de bron **relevant** voor jouw onderzoeksvraag?
- Vraag 2: Is de bron **actueel**?
- Vraag 3: Is de kwaliteit van de bron **reeds beoordeeld door een gekwalificeerde organisatie**?
- Vraag 4: Is het duidelijk **wie** de bron heeft geschreven? Zijn de belangen vermeld?
- Vraag 5: Is de **methodologie** van de bron voldoende vermeld?

Als je antwoord op vraag 1, 2, 4 en 5 'ja' is, dan is de snelle screening positief. Als de bron reeds beoordeeld is door een gekwalificeerde organisatie (zoals CEBAM) (vraag 3), dan kan je onmiddellijk overgaan naar stap 4 van EBP (implementeren). Als de bron nog niet beoordeeld is door een gekwalificeerde organisatie, zal je zelf een verdiepende screening met een checklist moeten uitvoeren.

Op de volgende website vind je een samenvattende tekst en flowchart met meer toelichting om de kwaliteit van bronnen te beoordelen: www.voeding.ucll.be of https://irp.cdn-website.com/dcdaccd2/files/uploaded/EBD_Stap%203_2023_De%20kwaliteit%20van%20bronnen%20beoordelen.pdf

3.4 EBP-stap 4: implementatie

Om na te gaan of je bepaalde kernboodschappen (aanbevelingen) meeneemt uit de gevonden bronnen kan je ook rekening houden met de bewijskracht van de aanbeveling. In een richtlijn krijgt elke kernboodschap een GRADE of een score bv. GRADE 1A. Het cijfer geeft aan of de aanbeveling sterk of zwak is op basis van de voordelen versus de nadelen en de risico's van de aanbeveling. De letter wordt gegeven in functie van de onderbouwde kwaliteit van de studies. GRADE 1A is de hoogste score, GRADE 2C de laagste. Een D of GPP betekent dat de aanbeveling gebaseerd is op een consensus of expertopinie.

In stap 4 wordt op basis van de beschikbare evidentie een behandeling gekozen rekening houdend met de situatie, waarden en voorkeuren van de patiënt, evenals met de eigen praktijkervaring als diëtist (bv. de persoon werkt in ploegen, de persoon hanteert bepaalde normen bij de keuze van producten, enz) en de context waarin de zorg plaatsvindt.

EVIDENCE-BASED HANDELEN IN 5 STAPPEN

STAP 1: FORMULEER DE ONDERZOEKSVRAAG

- P** - Wat is het probleem? Wie is de patiënt?
I - Welke interventie of behandeling is mogelijk?
C - Met welke interventie of controlebehandeling wil je vergelijken?
O - Welk resultaat wil je bereiken?

Onderzoeksvraag
= ...

www.cdhlh.be is een springplank naar verschillende databanken met richtlijnen, systematische reviews en individuele studies.

BEPAAAL JE ZOEKTERMEN

Hoe lager in de kennispiramide, des te belangrijker goed afgebakende PICO- en zoektermen om de juiste resultaten te vinden. Hoger in de piramide kan vaak 1 term of 'PICO-light' volstaan.

STAP 2: ZOEK NAAR EVIDENTIE OP BASIS VAN DE KENNISPIRAMIDE

Is er relevante evidence-based informatie in de Cebam Evidence Linker?

NEE

www.evidencelinker.be

Zijn er richtlijnen of point-of-care-bronnen?

Zoek voor Belgische bronnen op [ebpracticenet](http://ebpracticenet.be) * - www.ebpnet.be

NEE

Zoek verder in internationale databanken via www.cdhlh.be

DynaMed *

JBI *

Trip

PEN

NEE

Zijn er samenvattingen en beoordelingen van systematische reviews?

Minerva *

[ebpracticenet](http://ebpracticenet.be) *

NEE

Zijn er systematische reviews?

Trip

Cochrane Library

PUBMED

NEE

Zijn er individuele studies?

Trip

PUBMED

Peer reviewed tijdschriften

STAP 3: BEOORDEEL DE KWALITEIT

* reeds beoordeeld op kwaliteit door Cebam

** via belgium.cochrane.org > tools & checklists

JA

RICHTLIJNEN VIA AGREE II- INSTRUMENT **
KERNBOODSCHAPPEN VIA EEN GRADE (BV. 1A, 2C)

JA

VIA CHECKLIST PER TYPE ONDERZOEK **

JA

VIA CHECKLIST PER TYPE ONDERZOEK **

JA

VIA CHECKLIST PER TYPE ONDERZOEK **

STAP 4: IMPLEMENTEER DE EVIDENTIE

Stel een individueel behandelplan op samen met de patiënt, rekening houdend met zijn/haar biologische, psychologische en sociale situatie. Raadpleeg www.gezondheidwetenschap.be voor vertalingen van richtlijnen naar patiëntentaal.

STAP 5: EVALUEER DE AANPAK

Is het doel bereikt? Waarom wel of niet?

- Raadpleeg de websites binnen het Evikey Netwerk voor meer informatie: www.evikey.be, www.kce.fgov.be, www.worel.be, www.cebam.be, www.ebpnet.be, www.cdhlh.be, www.minerva-ebp.be
- VBVD Commissie Evidence Based Diëtetiek: www.vbvd.be/commissie-evidence-based-dietetiek/
- UCLL Expertisecentrum Health Innovation focust op onderzoek naar EBP-handelen van ontwikkeling tot implementatie: www.voeding.ucll.be

NICE – Nutrition Information Center • www.nice-info.be > Materialen • NICE maakt deel uit van VLAM vzw
 Meer lezen: www.nice-info.be/dossier/dietist/evidence-based-handelen-dietetiek

3.5 EBP-stap 5: evaluatie

De bedoeling van stap 5 is om de kwaliteit van de aanpak op regelmatige basis te evalueren. Evalueren heeft als doel om na te gaan of de verwachte doelen behaald zijn. Dit kan gaan om behandeldoelen bij een patiënt, verwachte doelen bij het geven van een workshop, bij een project alsook bij je eigen handelen in het EBP-proces van opzoeken tot implementeren. Ook al lijkt evalueren de laatste stap in het EBP-proces, het is een stap om behandelplannen, projecten, ontwikkelde producten bij te sturen. Als er nieuwe vragen komen zal je terug starten met stap 1 in het EBP-proces. Het is een cirkel. Evalueren doe je aan de hand van SMART vooropgestelde indicatoren (Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch en Tijdsgebonden).

4. Cebam Digital Library for Health en Cebam Evidence Linker

Via diverse projecten en onderzoeken werd de informatiebehoefte van diëtisten in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat diëtisten een continuüm aan informatie nodig achten om effectief aan Evidence-Based Practice te kunnen doen. Dankzij het RIZIV, mede ondersteund door Evikey, werd de Digital Library for Health gratis toegankelijk gemaakt voor alle diëtisten die lid zijn van de VBVD. Het is als diëtist belangrijk om tijdens het dagdagelijks handelen snel 'evidence' vanuit het dossier te kunnen checken via de Cebam Evidence Linker, maar ook om toegang te hebben tot een ruimere digitale bibliotheek om dieper te grasduinen in de wetenschappelijke literatuur.

4.1 De Cebam Digital Library for Health in detail

Deze digitale, medische bibliotheek is een samenwerking tussen het **RIZIV**, het **Centrum voor Evidence Based Medicine** (www.cebam.be) dat expertise heeft in het valideren van wetenschappelijke, medische informatie en wordt ondersteund door Evikey, het evidence-based netwerk in België (www.evikey.be).

www.cdlh.be is een toegangspoort tot diverse databanken. In samenwerking met de werkgroep Evidence-Based Diëtetiek van de VBVD zijn bronnen opgenomen die specifiek gericht zijn op diëtisten. Vergeet niet om eerst rechts bovenaan in te loggen met een overheidstoepassing (itsme, eid,...) en via het pijltje onder je naam de profielsettings te checken en bij 'zorgberoep' aan te geven dat je diëtist bent.

Als diëtist heb je toegang tot een Special Interest Package (SPIP) met bronnen zoals **PEN** (Practice based Evidence in Nutrition database) en **EAL** (Evidence Analysis Library). Daarnaast kan je er eveneens specifieke diëtetiek-richtlijnen raadplegen van onder meer ESPEN, ADA, ASPEN, EAACI en BSACI

Je krijgt ten slotte ook toegang tot de volledige artikels in vakspecifieke tijdschriften:

- ✓ Clinical Nutrition
- ✓ Nutrition Reviews
- ✓ Journal of Pediatric Gastroenterology and Nutrition
- ✓ Nutrition

- ✓ Journal of nutrition education and behaviour
- ✓ Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics

4.2 Pilootproject Cebam Evidence Linker

De evidence linker is een elektronische beslissingsondersteuner en is nieuw voor diëtisten (www.evidencelinker.be). Voor huisartsen is dit in België al jaren geïmplementeerd in het Elektronisch Medisch Dossier. Vanuit de Cebam Digital Library for Health loopt een pilootproject om de Cebam Evidence Linker uit te breiden naar de diëtisten zodat de diëtist snel vanuit het dossier relevante evidence-based informatie kan gebruiken. De Cebam Evidence Linker koppelt evidence-based informatie aan een specifieke diagnose op basis van codering (ICPC-2, ICD-10). De volgende bronnen zijn tot nu toe ontsloten in de Cebam Evidence Linker voor diëtisten:

- ✓ Alle content van ebpracticenet die getagd is voor diëtisten (zie www.ebpnet.be)
- ✓ ASPEN guidelines
- ✓ ESPEN guidelines
- ✓ EAACI guidelines
- ✓ EASD guidelines
- ✓ ESPHGAN guidelines
- ✓ ISPAD guidelines
- ✓ Federatie Medische Specialisten

In 2025 zal de focus van het project liggen op de verdere optimalisatie van de content en codering voor de diëtisten alsook de effectieve implementatie bij software vendors om het verder uit te rollen naar de diëtist in de praktijk. Concreet betekent dat er een soort voorselectie is gemaakt van bronnen specifiek voor diëtetiek waarin je snel informatie kan opzoeken.

5. Opleidingen

Het beschikbaar zijn van bronnen omtrent voeding is de basis. Om de nodige bronnen te implementeren wordt er verder ingezet op:

- Bekendmaking van bestaande opleidingen van o.a. CEBAM, Ebpracticenet
- Uitwerking van artikels over nieuwe bronnen.
- Praktijkcasussen met EBP-toelichting integreren in symposia.
- Opleidingen van o.a. CEBAM.
- In februari 2025 kan je bij VBVD de masterclass volgen in het kader van de week van de diëtist. In maart worden fysieke EBP workshops georganiseerd.
- EBP escaperoom met training EBP bij UCLL.

Wil je nog meer verdiepen in Evidence-Based Practice en richtlijnen of systematic reviews opstellen? Het Belgische Centrum voor Evidence-Based Medicine (Cebam) verzorgt zowel basismodules als verdiepende opleidingsmodules omtrent EBP voor zorgverleners maar ook om EBP-materiaal te ontwikkelen. De cursusdata

voor 2025 worden bekend gemaakt in de Cebam nieuwsbrief en op www.cebam.be.

Basisopleidingen: voor wie nog geen kennis heeft gemaakt met Evidence-Based Practice (EBP) of aan een opfrissing toe is:

- E-learnings beschikbaar op www.ebpnet.be en www.cebam.be
- Basisopleiding Evidence-Based Practice: wat is het en hoe gebruik je het in je praktijk?
- Basisopleiding Richtlijnontwikkeling: wat is het en hoe ontwikkel je zelf een richtlijn?

Diepgaande opleidingen: voor wie al een basiskennis EBP en/of Richtlijnontwikkeling heeft:

- Evidence-based Practice Driedaagse: hands-on aan de slag met EBP
- Richtlijnontwikkeling Driedaagse: diepgaand aan de slag met richtlijnontwikkeling
- Systematische Reviews: wat zijn ze en hoe ga je ermee aan de slag?
- GRADE: Van zekerheid van bewijs tot 'evidence to decision'

Opleidingen op maat: Voor organisaties met specifieke opleidingsvragen rond EBP: neem contact op via: info@cebam.be.

Teambuilding en tevens je EBP-kennis opfrissen kan ook via de UCLL EBP Escaperoom waar je 70 minuten krijgt om alle EBP-codes op te lossen. Aanvragen via hill@ucll.be

Via de UCLL e-learnings (www.ucll.be) van de reeks kompas evidence-handelen kan je de stappen 1 tot 3 op een thema toepassen.

Meer informatie of vragen: <https://www.vbvd.be/commissie-evidence-based-dietiek>

Besluit

Met de databank van Ebpracticenet (www.ebpnet.be) en toegang tot www.cdhlh.be en de Cebam Evidence Linker is de informatie meer en meer gebundeld toegankelijk en grotendeels beschikbaar in het Nederlands. Er zijn de laatste 5 jaar ook extra richtlijnen en POC-bronnen toegevoegd aan ebpnet omtrent voeding en diëtetiek waaronder Belgische richtlijnen, de reeks kompas evidence-based handelen, bronnen uit het project dieetbehandelingsrichtlijnen, enz. Verder wordt er door Ebpracticenet met een team redacteurs gewerkt aan de contextualisatie van JBI-bronnen die constant aangevuld worden op de website. Hierdoor verschijnen er maandelijks nieuwe bronnen op www.ebpnet.be.

Referenties:

1. Former-Boon M, van Duinen J J, Schuurman RWC, red. Evidence-based diëtetiek: Principes en werkwijze. Vierde druk. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum; 2024.
2. Sackett, David L. Evidence based medicine: what it is and what it isn't. British Medical Journal, 1996; 312, 71-72.
3. Vanhauwaert E., Verbeyst L., Joossens S. Stap 3: beoordelen van bewijs – proces. Hoofdstuk 8 In: Evidence-based diëtetiek: principes en werkwijze. Bohn Stafleu van Loghum. 2024

POSTPAKKET WEEK VAN DE DIËTIST

17 - 23 MAART 2025

Bundel: De 5 stappen van Evidence-Based werken

Boek: Elke dag zelfzorg - Nina Mouton

Mini gids: Zelfzorg voor diëtisten

BOC & ROLL VBVD

"Het postpakket bevat alles om efficiënt en wetenschappelijk aan de slag te gaan en goed voor jezelf te zorgen als diëtist. Daarnaast zit het nog boordevol stalen van onze sponsors."

Postpakket €25

BESTEL HIER JE POSTPAKKET*

**Een postpakket bestellen kan tot 3 maart 2025*

100% puur natuur

Verbetert
stoelgang

Bron van
prebiotische
voedingsvezels

Crunchy

Voor gezonde
darmflora:

- + Immuniteit
- + Gewichtscontrole
- + Controle/preventie van diabetes type 2

Voor elke
maaltijd

Informatie, stalen of flyers nodig?
✉ info@wholefiber.nl
wholefiber.nl